

Høringsnotat – Bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer for 2021

1) Baggrund

Udkast til bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer for 2021 blev sendt i ekstern høring den 9. oktober 2020 med frist for afgivelse af høringssvar den 6. november 2020.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende høringssparter:

- Landbrug & Fødevarer i samarbejde med SEGES
- Bæredygtigt Landbrug
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Erhvervsministeriet

I det følgende gennemgås de væsentligste elementer i de modtagne høringssvar.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger til høringssparternes væsentligste kommentarer er anført med kursiv. For detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold henvises til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Notatet omhandler ikke høringssvar modtaget fra statslige myndigheder.

Der er foretaget følgende justeringer i bekendtgørelsen i forhold til det udkast, der blev sendt i høring:

Det kommer herefter til at fremgå af bekendtgørelsen, at tilsagnsskema skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest den 21. december, dvs. senest kl. 23.59.59 den dag og ikke den 22. december, som det fremgik af høringssudgaven af bekendtgørelsen. Dette medfører så også, at datoen i konsekvensrettelsen i § 5, stk. 3, ændres fra den 8. december til den 7. december.

2) Generelle bemærkninger

2.1. Driftssikkerhed/IT-problemer

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det gentagne gange har vist sig, at brugerne bliver mødt af forskellige typer af IT-problemer, som både fordyrer ansøgningsprocessen for ansøgerne og forøger risikoen for, at der laves fejl under ansøgningsprocessen og i det hele taget skaber urimelige arbejdsvilkår for de professionelle rådgivere, der ofte udarbejder ansøgningerne for landbrugerne. Landbrug & Fødevarer vil derfor benytte lejligheden til endnu en gang at gentage

et stort ønske om, at det kommende års ansøgningsrunde kommer til at køre smidigt og med god IT-performance allerede fra første dag i ansøgningsrunden.

Bæredygtigt Landbrug bemærker, at Tast-selv-systemet bryder sammen år efter år. Når der arbejdes med indberetningsfrister i et it-system, er driftssikkerhed en nødvendighed. Både landmænd og rådgivere må arbejde dag og nat, for at komme igennem systemet på tidspunkter, hvor det er mindst belastet, og ikke engang i nattetimerne kan man være sikker på, at it-systemet ikke er gået ned.

Derudover foreslår Landbrug & Fødevarer, at der generelt indbygges en mekanisme, der sikrer udskydelse af fristen, hvis der er nedbrud på systemet, og hvor det samtidig sikres, at det ikke får betydning for tidspunktet for udbetalingen af landbrugsstøtten.

Bæredygtigt Landbrug anbefaler, at der indføres et system, hvor eventuelle driftsforstyrrelser medfører en tilsvarende forlængelse af tidsfristen.

Landbrugsstyrelsen beklager, at IT-systemerne ikke altid fungerer tilfredsstillende i ansøgningsperioderne. Styrelsen er imidlertid meget opmærksom på at få rettet fejl, der medfører IT-problemer i ansøgningsperioderne for både fællesskema og tilsagnsskemaer, både de fejl, som opdages og derfor kan rettes inden åbning af ansøgningsrunden, og de fejl, som desværre først afdækkes eller opstår i løbet af ansøgningsrunden. Styrelsen arbejder målrettet på at gøre brugeroplevelsen bedre i 2021.

For så vidt angår forslagene om, at eventuelle driftsforstyrrelser/nedbrud skal medføre en tilsvarende fristforlængelse bemærkes, at en sådan bestemmelse vil være meget svær at administrere. Det vil desuden kunne skabe generel usikkerhed om, hvornår ansøgningsfristen samt fristen for ændringer og forsinket ansøgning faktisk er. Derudover vil det kunne rykke fristerne for fællesskemaet så langt, at det bliver svært at nå at klargøre og teste ansøgningsrunden for nye tilsagn. Forslaget imødekommes derfor ikke.

2.2. Brugervenlighed.

Bæredygtigt Landbrug peger på, at Tast-selv-systemet ikke lever op til nutidens krav om brugervenlighed og enkelthed. Det er blevet mere og mere uigennemskueligt og unødigt kompliceret, hvilket der bør tages hånd om. Bæredygtigt Landbrug finder, at det ikke kan passe, at der skal anvendes flere forskellige skemaer, som systemet kun vanskeligt kan samkøre. Hvis data i Fællesskemaet f.eks. ændres, bør det sikres, at denne ændring automatisk overføres til Gødningskvote og efterafgrødeskemaet, og de to skemaer bør kunne baseres på det samme markkort, som i langt de fleste tilfælde alligevel skal være ens.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at udkastet til ændring af bekendtgørelsen ikke regulerer brugervenlighed af Tast selv som sådan, og styrelsen finder derfor ikke anledning til at kommentere på disse synspunkter. Styrelsen har dog noteret sig Bæredygtigt Landbrugs synspunkt.

3) Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

3.1 Frist for indsendelse af fællesskemaet

Landbrug & Fødevarer konstaterer, at der i høringsmaterialet lægges op til, at fristen for indsendelse af fællesskemaet fastlægges til fredag den 16. april 2021, jf. § 7, stk. 1. Hvis

ansøgningsperioden begynder som forventet den 1. februar 2021, vil den samlede ansøgningsperiode være på 52 arbejdsdage. Det er mindst to dage mindre end det har været tidligere år, bort set fra 2019 og 2020, hvor fristen har været rykket til at ligge lidt tidligere pga. helligdage i påsken.

Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere, at det tidligere har været normal praksis, at ansøgningsfristen har ligget omkring den 20-21. april. Sammenholdes dette med, at ansøgningsfristen de senere år har været udsat, primært pga. problemer IT-udfordringer med ansøgningssystemet, virker det meget urealistisk at fastsætte fristen til dette tidlige tidspunkt. Landbrug & Fødevarer vil derfor stærkt appellere til, at fristen rykkes til et senere tidspunkt.

Bæredygtigt Landbrug gør opmærksom på, at fristen for ansøgning er sat til den 16. april, hvilket ligger forholdsvist tæt på påsken, der ligger i uge 13. Det kan således knibe for mange konsulenter at nå de mange ansøgninger indenfor fristen. Det vigtigste er dog tidspunktet for åbningen af systemet, hvilket ikke fremgår af bekendtgørelsen. Det er væsentligt, at systemet åbner så tidligt som muligt, og helst allerede den 4. januar.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at ansøgningsfristen den 16. april er fastsat ud fra flere forskellige hensyn, bl.a. hensynet til styrelsens øvrige produktionsplanlægning og en tilfredsstillende IT-performance, så brugeroplevelsen af systemerne er så god som muligt. Efter ansøgningsfristen skal IT-systemerne køre en mængde vigtige kørsler, så flest mulige fællesskemaer kan gå uden om manuel sagsbehandling. Dette medfører, at brugeroplevelsen af IT-systemerne i dagene efter ansøgningsfristen vil være påvirket af nedsat performance og derfor medføre en forringet kundeoplevelse. Derfor er fristen fastsat til en fredag, sådan at disse kørsler kan foregå i weekenden, hvor der vil være få brugere på systemerne. Det skal endvidere bemærkes, det forhold, at ansøgningsfristen i 2021 fastsættes til den 16. april flugter med, at ansøgningsfristen i både 2019 og 2020 oprindeligt var fastsat til den 17. april.

Desuden skal der foregå klargøring og test af systemerne inden ansøgningsperioden for nye tilsagn åbner. Dette kan først ske efter den forsinkede ansøgningsfrist for fællesskema. Hvis ansøgningsfristen for fællesskemaet rykkes, vil der dermed blive kortere tid til denne klargøring og test, hvilket ikke er vurderet som værende hensigtsmæssigt. Ansøgningsfristen i udkastet til bekendtgørelse ændres således ikke.

Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at erhvervet har et ønske om en længere ansøgningsrunde, hvilket ligger uden for denne bekendtgørelses område. Landbrugsstyrelsen vurderer dog ikke, det vil være muligt at åbne ansøgningsrunden i 2021 tidligere end den 1. februar 2021. Dette skyldes, at en tidligere åbning vil sætte klargøring og test af IT-systemet under et hårdt pres.

3.2. Frist for indsendelse af tilsagnsskemaer

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der i høringsmaterialet lægges op til, at fristen for indsendelse af tilsagnsskemaer bliver senest den 22. december 2021, jf. § 10, stk. 2. Landbrug & Fødevarer peger på, at i forhold til ansøgningsfristen, så er tilbagemeldingen fra en lang række erfarne konsulenter, at en ansøgningsfrist bør være ved midnat 23.59.59 – som det plejer at være – fremfor kl. 11:59:59. Derudover vil Landbrug & Fødevarer gerne henvise til høringssvaret fremsendt til Landbrugsstyrelsen den 7. oktober 2020 vedrørende ændringer for tilsagnsansøgningsrunden for 2020. Disse bemærkninger er også gældende for 2021.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at Landbrug & Fødevarers ønske giver anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet, således at det vil fremgå af ændringsbekendtgørelsen, at tilsagnsskema skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest den 21. december. Det medfører så også, at datoen i konsekvensrettelsen i § 5, stk. 3, ændres fra 8. december til 7. december.

Det er efter Landbrug & Fødevarers opfattelse vigtigt, at der implementeres endnu flere forbedringer af tilsagnsskemaet til 2021, og at sagsbehandlingspuklerne nedbringes, så det er muligt for ansøgere at se opdaterede oplysninger om tilsagn i systemerne. Det gælder både, når der skal søges om nye tilsagn, og når der skal søges om udbetaling af tilsagn. Manglende og ikke opdaterede oplysninger øger risikoen for fejl betydeligt, og det er vigtigt, at der ikke er ansøgere, der kommer i klemme på den baggrund.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at der ikke tale om en kommentar til bekendtgørelsesbestemmelserne, og styrelsen finder derfor ikke anledning til at kommentere herpå. Styrelsen har dog noteret sig Landbrug & Fødevarers synspunkt.

3.3. Frist i forbindelse med monitorering

Landbrug & Fødevarer foreslår, at fristen i 2021 rykkes til tirsdag den 26. oktober. Det fremgår af § 7, stk. 4, at ændringer vedrørende anvendelsen af landbrugspareller, som sker i forbindelse med monitoreringskontrollen, skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest mandag den 25. oktober 2021. Belært af årets erfaringer med monitoreringskontrollen, hvor fristen den 25. oktober var en søndag, mener Landbrug & Fødevarer, at det er mest hensigtsmæssigt, at det sikres, at der ligger mindst to hverdage lige op til fristen, hvor det er muligt at få fuld support fra Landbrugsstyrelsen, hvis der opstår problemer.

Landbrugsstyrelsen tilslutter sig Landbrug & Fødevarers bemærkning om det uhensigtsmæssige i, at fristen i forbindelse med monitorering i 2020 faldt på en søndag. Landbrugsstyrelsen finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt at flytte fristen i 2021, da denne falder på en hverdag. Hvis der viser sig at være tekniske udfordringer med appen eller bagvedliggende systemer op mod fristen i 2021, vil Landbrugsstyrelsen endvidere sikre den nødvendige bemanning i weekenden op til fristen. Styrelsen vil i denne forbindelse også gøre opmærksom på de muligheder for dispensation for brug af appen, der gælder, hvis driftsproblemer skulle komme til at betyde, at appen ikke kan anvendes. Fristen i udkastet til bekendtgørelse ændres således ikke.

3.4. Indtegning af arealer i tilsagnsskemaets markkort

Landbrug & Fødevarer bemærker, at reglerne for indtegning af arealer i tilsagnsskemaets markkort fremgår af bekendtgørelsens kapitel 8. På nuværende tidspunkt håndteres indtegningen således, at der er et særskilt markkort, der knyttes til ansøgning om tilsagn til økologisk arealtilskud, og der skal ligeledes tilknyttes et særskilt markkort til ansøgningen om tilsagn til pleje af græs- og naturarealer. Det er tæt på det umuligt for ansøgerne og deres konsulenter at holde styr på marker og tilsagn, når de ikke kan tegnes i samme kort. Derfor vil Landbrug & Fødevarer kraftigt opfordre til, at det fremadrettet bliver muligt at indtegne både arealer, hvor der søges om tilsagn om økologisk arealtilskud, og arealer, hvor der søges om pleje af græs- og naturarealer i samme markkort til tilsagnsskemaet.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det vil kræve, at de to tilsagnsskemaer slås sammen, hvilket på nuværende tidspunkt ikke er muligt. Ansøgerne kan dog - når de har indsendt den

ene ansøgning - slå et kortlag til, der viser de ansøgte marker, sådan at de kan se markerne, når de udfylder den anden ansøgning.